

31

Avanç

Revista Municipal de Serra de Daró i Sant Iscle
3A ÈPOCA / ANY 2025

INFORMACIÓ MUNICIPAL

SIGNEM UN CONVENI DE TRANSPORT
AMB LA CREU ROJA

REPORTATGE

LA REVOLTA PAGESA. UN ANY DESPRÉS

ENTREVISTA

ROSER FONT, LA DARRERA I
RENOVADORA MESTRA DE SERRA

CULTURA

A PROPÒSIT D' «INCOMPETÈNCIES
BASIQÜES»

SALUT

ELS TRASTORNS ALIMENTARIS

EMPRESA

EL LABERINT DE CAN PUJOL

Sumari

3 Editorial

Mirant el passat reivindicuem el futur

4 Informació municipal

L'actualitat del municipi

10 El Reportatge

«La Revolta Pagesa, un any després»

12 L'entrevista

«Roser Font, la darrera i renovadora mestra de Serra de Daró»

18 Cultura

«A propòsit d'*Incompetències bàsiques*»

20 Àlbum Fotogràfic 2024-25

24 Empresa

«El Laberint de Can Pujol, un *escape rural* a Serra»

26 Salut

«Quan el menjar es converteix en una tireta emocional»

27 Opinió

15a Trobada de vehicles clàssics |
Festival Sound Iscle 2024 | Oficis

28 Fauna i Flora

El turó europeu

29 Gastronomia

«Espatilles de conill amb llenegues i creps al gust»

OFICINES MUNICIPALS	972 757 120
CONSULTORI MÈDIC	972 755 727
URGÈNCIES MÈDIQUES. CAP TORROELLA	972 761 101
PARRÒQUIA	972 759 155
CASAL	972 761 920
BOMBERS I MOSSOS D'ESQUADRA	112
COMISSARIA DE LA BISBAL D'EMPORDÀ	972 541 885
CREU ROJA TORROELLA DE MONTGRÍ	972 761 111
RECOLLIDA D'ESCOBRARIES: dilluns, dimecres i divendres	

Horaris Serveis

OFICINES MUNICIPALS: Dimarts i dimecres:

de 9h a 13h i de 16h a 18h

Divendres:

de 9 a 12h

CONSULTORI MÈDIC: divendres de 9 a 11h.

METGE DE CAPÇALERA: Alícia González.

INFERMERA: Marta Tauler.

CASAL: Matí: dilluns a dissabte, de 9 a 11h.

Tarda: dilluns a dissabte, de 14 a 16.30h.

Dissabte Tarda: de 14:30 a 18h.

Diumenge: tancat.

Horaris Sarfa

INFORMACIÓ LÍNIES REGULARS: 902 302 025

INFORMACIÓ DISCRECIONAL: 972 301 293

www.sarfa.com

cial@sarfa.es

Minideixalleria

SERRA DE DARÓ: Servei de 24h.

Festes i Tradicions Locals

FESTA MAJOR DE SERRA: 1r dissabte i diumenge de maig.

DIADA NACIONAL DE CATALUNYA: 10 de setembre.

FESTA MAJOR DE SANT ISCLE: 17 de novembre.

FESTA DE LA CANDELERA DE SANT ISCLE: 1 de febrer 2026

Crèdits ■

EDITA

Ajuntament de
Serra de Daró

COL-LABORA

Diputació de Girona
221 municipis

REDACCIÓ

Glòria Marull, Marta Barris, Jordi Molinas, Manel Sastre, David Bach, Sergi Fabri, Martí Casadellà, Josep Pou, Melodi Agustí, Marc Pujol, Albert Costa (CCBE), Salvador Vega i Sílvia Yxart.

FOTOGRAFIA

Ajuntament de Serra de Daró, Associació Serraisclenca, Arxiu Roser Font, M. Pujol, S.Vega, M.Agustí, S.Yxart, Pixabay i Freepik.

IMPRESSIÓ

Impremta Aubert / Dipòsit legal: GI-429-99

COORDINACIÓ I DISSENY

SYF COMUNICACIÓ

INFORMACIÓ MUNICIPAL

Ajuntament de Serra de Daró

Mirant el passat reivindiquem el futur

El número 31 de la revista AVANÇ recorda un any marcat per la sequera en què, finalment les pluges d'aquest mes de març, ens permeten respirar. Tot i això, amb els pantans al 60% de la seva capacitat, el municipi continua en estat d'alerta i es mantenen algunes de les restriccions que ja van afectar-nos l'any passat pel que fa als usos domèstics, fonts i reg. Tanmateix, esperem i desitgem que les pluges serveixin per tranquil·litzar els nostres convilatans pagesos i ramaders, que l'any passat van haver de reivindicar i evidenciar la crisi agrària-ramadera que patia el sector, afectada encara més per l'extrema sequera. Una crisi que el Govern va acceptar contrarestar. No obstant això, la seva immobilitat i vacil·lació, va provocar que,enguany, Revolta Pagesa tornés a activar-se i a preparar-se per actuar. Finalment, la nova voluntat de resoldre-ho del Govern va aturar les mobilitzacions i, com recollim en el reportatge, s'està treballant conjuntament per intentar facilitar i millorar les condicions d'aquest sector perquè pugui sobreviure un temps més. A banda d'això, des de l'Ajuntament, com hem anat anunciant, hem hagut d'actualitzar-nos en termes de sostenibilitat i reciclatge, així com adaptar-nos a normatives europees, cosa que ha provocat haver d'apujar algunes taxes.

En aquest número, també ens hem posat nostàlgics... Hem entrevistat la Roser Font, la darrera mestra de Serra, que no només ha fet un repàs de la seva trajectòria, sinó que ens ha recordat com era l'ensenyament aleshores, la llibertat que tenien els

professors per exercir la professió i com, gràcies a la seva tasca, es van crear projectes d'escola, de baix a dalt, i no de dalt a baix, com passa ara. Ho recull amb la ressenya del llibre Incompetències Bàsiques, el col·laborador Salvador Vega, que recordant les desastroses dades dels informes PISA ens insta a reaccionar davant d'un sistema que està fent fallida com tantes altres coses de l'anomenat "estat del benestar".

També ens ha agradat constatar que la salut empresarial del municipi segueix ben viva. Aquest any, us apropem la proposta creativa i innovadora que reinventa i acosta la pagesia com és el Laberint de Can Pujol. A la vegada, ens satisfà compartir noves col·laboracions en l'àmbit de la salut com és l'article de la Melodi, que ens alerta sobre conductes, aparentment inofensives, que poden esdevenir en un trastorn de la conducta alimentària (TCA). I, per no perdre el costum, en Martí Casadellà ens il·lustra amb una nova recepta que pot donar peu o acabar de complementar aquesta Festa Major que encetem. Així que, bon profit i bona festa major!

Retrat de la memòria

L'escola de Serra de Daró als anys 80.

Foto
Arxiu Roser Font
Escola de Serra

Nou conveni amb la Creu Roja per al transport amb ambulància de gent gran i amb dificultat de mobilitat del municipi

>>

El transport Socio sanitari funcionarà de gener a desembre.

Foto:
FREEPIK

L'Ajuntament de Serra ha signat un conveni per garantir l'accessibilitat sanitària de les persones grans i amb problemes de mobilitat del municipi, que necessiten desplaçar-se a centres sanitaris de referència per tenir un accés adequat de la gestió de la seva salut.

El servei, signat amb la Creu Roja de Palafrugell, garanteix que puguin accedir a consultes mèdiques, cures, proves, ingressos hospitalaris o tractaments de llarga durada que requereixen desplaçaments específics dins de la comarca.

El Transport Socio sanitari acompanya i humanitza

El servei d'acompanyament socio sanitari va més enllà d'un simple trasllat, ja que ofereix també un acompanyament humà en el qual l'usuari pot trobar escolta activa i validació emocional, cosa que fa que sigui més fàcil el procés d'anar i tornar d'un centre mèdic.

El servei està previst que funcioni de gener a desembre, de 8 h a 19 h, amb l'excepció del període estival, del 15 de juny al 15 de desembre,

en el qual només s'oferirà aquest tipus d'acompanyament al matí. Els dies festius tampoc no es disposarà de l'ambulància.

Els centres mèdics que cobreix el transport socio sanitari són l'Hospital de Palamós, l'ABS de Palafrugell, l'ABS de Torroella de Montgrí i el de La Bisbal d'Empordà.

De forma excepcional, es podrà fer l'acompanyament en altres centres i, si la demanda és justificada, fins i tot en centres de salut mental públics.

Pendants de la resolució en la sol·licitud de les despeses de secretaria

Hem sol·licitat una subvenció de despeses del lloc de Secretària-Intervenció per aquest 2025, que cobriren les despeses del lloc de treball des de l'octubre de 2024 a l'octubre de 2025, amb un màxim de 15.000 euros. Tot i que està sol·licitada i que es preveu que assolir-la, encara falta la resolució.

Actualització del DUPROCIM

Enguany, l'Ajuntament ha actualitzat el DUPROCIM, que és el Document Únic de Protecció Civil Municipal, que han de tenir tots els consistoris al dia. El del nostre havia quedat desfasat als plans actuals i s'ha redactat amb l'ajuda dels serveis tècnics del Consell Comarcal del baix empordà.

Les despeses del lloc de secretaria pendent d'una subvenció.

Foto:
Jörg Möller
Pixabay

>>

La canalització del rec del Molí, una solució ideada per tenir un rec més eficient

La canalització del rec del Molí arriba a la seva darrera fase i, si tot va bé, el 2026 estarà en actiu. Després de modernitzar bona part de la xarxa de distribució d'aigua de la comunitat de regants de Colomers per mirar que sigui més eficient, ara fa set mesos es varen iniciar les actuacions corresponents a la zona del rec del Molí que passa per Serra de Daró. En aquest punt s'ha construït una estació de bombeig que impulsarà aigua a les canonades secundàries fins a les finques d'alguns dels agricultors de la comunitat de regants del rec de Molí de Pals. Aquestes obres, conjuntament amb la construcció d'una altra estació de bombeig a Ullastret i una xarxa de reg entubat, són algunes de les actuacions que s'han realitzat per modernitzar la xarxa de distribució d'aquesta zona.

Inversió en estalvi

La inversió, de més de nou milions d'euros, s'ha pagat un 60% a càrrec de fons europeus Next Generation, un

30% finançat per la Generalitat i el 10% restant, l'han assumit els regants que s'hi han adherit.

Està previst que les obres acabin el juny de 2026, donant per acabades les milleres de modernització de la Comunitat de regants de Pals. Una modernització dels sistemes de reg i distribució d'aigua que, en moments de sequera com els que vivim, poden ajudar els professionals del sector a gestionar i estalviar millor l'aigua.

La canalització del rec del Molí entra a la seva fase final.

Foto:
Arxiu

L'Ajuntament de Serra aprova una pujada de la taxa d'escombraries per al 2025 per adaptar-se a la normativa europea

L'Ajuntament de Serra ha aprovat una nova ordenança fiscal reguladora de la taxa pel servei de recollida, transport i eliminació de residus urbans que comporta un increment notable de la quota anual per habitatge. Amb l'objectiu de fer front a l'augment dels costos del servei i adaptar-se a la normativa europea, s'ha fixat una quota general de 115 euros a l'any per habitatge, enlloc dels 65 euros que es pagaven anteriorment.

Aquesta mesura es fa per adaptar-se a la normativa europea, que obliga que l'impost d'escombraries cobreixi els costos de recollida, transport, tractament

i gestió de residus abans de l'abril de 2025. Fins ara, Serra, com la majoria de consistoris, havia optat per un servei municipal deficitari, és a dir, que la caixa general de l'ajuntament pagava la diferència. Però la directiva europea sobre residus, adoptada l'any passat per la llei espanyola, ha suposat un canvi de paradigma. La nova Llei de residus i sòls contaminats per a una economia circular, té l'objectiu d'assegurar-se que, qui contamina, paga. Fet que obliga els ajuntaments a establir una taxa d'escombraries no deficitària que permeti implantar sistemes de pagament per generació i que reflecteixi el cost real de la recollida, transport, tractament i gestió dels residus. Tot i que aquest canvi pot generar preocupació per l'impacte econòmic que pot suposar, especialment en el context actual d'inflació, és una mesura necessària per garantir un servei de qualitat i fomentar una millor gestió dels residus. No obstant això, la nova ordenança diferencia tarifes segons l'ús de l'immoble, preveient bonificacions del 50% per a famílies nombroses, monoparentals i pensionistes amb ingressos més baixos.

La mini deixalleria també és una millora per adaptar-se a la normativa europea.

Foto:
SyF

El transport a la demanda arribarà a Serra de Daró aquest estiu, després d'una prova pilot a la Bisbal d'Empordà

El servei ja s'ha provat a la capital de la comarca amb molt bona acollida.

Foto:
SyF

>>

Aquest estiu, Serra de Daró està previst que s'incorpori al nou sistema de transport a la demanda que actualment s'està provant a la Bisbal d'Empordà i a municipis del voltant. Aquesta iniciativa pretén oferir un servei de transport públic més flexible i eficient, adaptant-se a les necessitats reals dels veïns i veïnes.

El transport a la demanda funciona d'una manera senzilla: en lloc de seguir un horari fix, el servei només s'activa quan els usuaris ho sol·liciten prèviament a través de l'aplicació mòbil **Clic.cat** o mitjançant una trucada telefònica. Un vehicle recull els passatgers a la parada més propera i els porta a la seva destinació, optimitzant la ruta segons les reserves fetes.

La prova pilot a la capital de comarca ha tingut una bona acollida, facilitant

la mobilitat entre diferents municipis per motius laborals, acadèmics o personals. A Serra de Daró, la incorporació d'aquest sistema suposarà una gran millora per a aquells que necessiten desplaçar-se sense disposar de vehicle privat, fomentant alhora una mobilitat més sostenible.

Les tarifes seran accessibles i es podran adquirir bitllets senzills o abonaments. En les pròximes setmanes, s'informarà dels detalls concrets sobre les parades i els horaris del servei a Serra de Daró.

Per a més informació, properament podreu consultar la web de l'Ajuntament. Aquest estiu, moure's per la comarca serà més fàcil que mai!

Serra continua en estat d'alerta i amb algunes restriccions en usos de l'aigua, malgrat que el Daró torni a emplenar-se

El Daró, dies després de les pluges, encara amb aigua.

Foto:
SyF

>>

Actualment, les reserves dels embassaments catalans estan al 63,62% (dades 6/04/25) de la seva capacitat total, que és d'uns 700 hm³ (que equivaldria a 700 camps de futbol amb capacitat per unes 100.000 persones plens d'aigua). En situació de normalitat, Catalunya consumeix

1hm³ diari d'aigua, però encara no estem en aquesta situació i cal seguir pendents de les restriccions que afecten a cada municipi. A Serra, estem en escenari d'alerta, la qual cosa indica que els nivells de l'aquífer del Baix Ter encara estan baixos, o no, tal com haurien d'estar. És per això que es prohibeix, per exemple, la utilització d'aigua per a l'eliminació de pols i matèria en suspensió a l'aire i, hi ha restriccions en l'ús domèstic, en el reg, les piscines, les fonts ornamentals, la neteja de vehicles i l'ús a les granges. Per estar al dia d'aquestes, cal revisar la web: sequera.cat.

Adequació de la vorera del Cementiri de Serra de Daró

La subvenció de la Diputació de Girona del Fons de Cooperació Econòmica i Cultural 2023, expedient 2023/4297, i el canvi de destí de la subvenció atorgada pel PUOSC per a la creació rampa a Sant Iscle, han permès acabar de pagar diferents obres. D'entrada s'ha pogut subvencionar la totalitat de l'obra del clavegueram del Carrer Costa, així com bona part de l'adequació de les voreres del cementiri, que han rebaixat la vorera en algunes zones de maniobres de camions. En aquest cas, la Diputació ha subvencionat 962,18 € dels 1.467,61€ de la vorera.

El PUOSC atorga una subvenció de 417.455,88€ per a les obres realitzades entre 2025-29

El Pla Únic d'Obres i Serveis de Catalunya (PUOSC) ha concedit la sol·licitud de l'Ajuntament de Serra per a la realització d'obres destinades a la dinamització econòmica i millora del municipi. Aquesta correspon al 95%, de manera que del total del pressupost, uns 20.000 €, aniran a càrrec del consistori.

La concessió, que permet realitzar un màxim de cinc projectes repartits al llarg de les cinc anualitats, fa que l'Ajuntament estigui valorant molt bé quins projectes incloure. A l'espera de la memòria valorada i pressupost d'alguns, acabarà de decidir quins podrien entrar dins del PUOSC 2025-29 i quins hauran d'esperar al següent. Entre els projectes d'obra s'hi troba l'adequació de la vorera de la deixalleria a la GI-644 direcció Ullastret, habilitar el solar pròxim a la deixalleria per a l'aparcament, l'enllumenat dels carrers de Serra de Daró, entre altres.

L'adequació d'algunes voreres del municipi és una de les preocupacions del consistori.

Foto:
SyF

L'Ajuntament de Serra elabora el seu Pla d'Acció per l'Energia Sostenible i el Clima (PAESC) per avançar cap a la sostenibilitat

L'Ajuntament de Serra, igual que altres municipis, està elaborant del seu Pla d'Acció per l'Energia Sostenible i el Clima (PAESC), un document estratègic per planificar accions locals davant l'emergència climàtica. El PAESC inclou un inventari d'emissions, un Pla de Transició Energètica Local, una avaluació de vulnerabilitats climàtiques i un pla d'adaptació amb accions concretes en el municipi. És clau per a una transició del municipi més sostenible, resiliència i compromès amb el planeta. En general l'objectiu és anar reduint, com a mínim, un 55% les emissions de CO₂ l'any 2030, seguint directrius de la Unió Europea, i avançant cap a una neutralitat climàtica al 2050.

La redacció d'aquest document és necessària també per poder accedir a subvencions relacionades amb la creació de refugis climàtics amb ombra i aigua, l'obertura d'edificis públics com a espais segurs per a persones vulnerables davant d'onades de calor, així com per substituir l'enllumenat municipal per tecnologia LED.

A banda, també impulsa l'eficiència energètica al sector industrial. Això es fa, mitjançant una col·laboració amb el Consell Comarcal del Baix Empordà, que treballa per al desenvolupament d'aquest sector amb la iniciativa XARXA DE POLÍGONS del Baix Empordà.

Comiat de Mossèn Barcons als 81 anys

Mossèn Barcons havia substituït Rossend després de la jubilació.

Mn. Josep Barcons i Muntada va fallir el passat 27 d'agost, a l'Hospital de Palamós. Nascut el 1943 als Hostalets d'en Bas, va ser ordenat prevere el 1966. Al llarg de la seva vida, va exercir com a rector en diverses parròquies de la diòcesi de Girona. Des del 2005, era rector de Torroella de Montgrí i feia poc més d'un any que havia substituït Mn. Rossen Darnés a la parròquia de Serra.

Foto:
AJ.
SERRA

Recaptem 1.919,22 € per la Marató de TV3 amb les iniciatives promogudes conjuntament amb Gualta i Fontanilles

Es repeteix el Mercat de Segona Mà.

Foto:
AJ.
SERRA

Un any més, els ajuntaments de Gualta, Fontanilles i Serra de Daró van organitzar una jornada de recaptació de diners per la Marató de TV3 que, en la seva 33a edició, tractava sobre Les malalties respiratòries, unes patologies que cada vegada tenen més afectació entre la població per factors ambientals, com la contaminació, i l'increment de l'esperança de vida. La *II Marxa Petjades del Baix Empordà* va comptar amb prop de 200 inscripcions i va recaptar uns 872,12€ mentre que el Mercat de Segona Mà i el vermut a la Sala polivalent van sumar 1047,10€ més, de manera que, finalment, totes les iniciatives van recaptar uns 1.919,22 €.

Continua la lluita i control de plagues al municipi

Els coloms són una preocupació quan hi ha edificis desocupats

Foto:
SyF

Les alumnes del taller de memòria d'enguany

Foto:
AJ.
SERRA

L'Ajuntament va sol·licitar de nou la subvenció de Dipsalut per a promoure la lluita i control de plagues al municipi. Des de fa molts anys aquesta és una de les grans preocupacions del consistori pel que fa a la salut, ja que l'abandó de les cases ha anat afavorint la proliferació d'aus i rossegadors, a banda, és clar, dels estius, l'augment del mosquit tigre. Tot i haver sol·licitat un pressupost de 13.500, 00€, el departament de Salut de la Diputació ha atorgat la xifra de 9.264,07€.

L'Ajuntament adquireix tres ordinadors portàtils

Una subvenció de la Diputació per a la transformació digital i la modernització de les entitats locals ha atorgat tres ordinadors portàtils a l'Ajuntament. La voluntat de la Diputació, amb aquestes subvencions és garantir la millora del maquinari i de les infraestructures digitals de les entitats locals, de manera que s'afavoreixi el teletreball.

Una nova bàscula per al consultori de Serra

A través d'una subvenció de DIPSALUT per al finançament de despeses d'inversió en equipament del Consultori local (SACI-Pm13), s'ha pogut pagar un 90% del pressupost que ha costat la nova bàscula del consultori, de 914, 76€.

Subvenció pel taller de memòria i les despeses del consultori

Una subvenció de DIPSALUT ha atorgat 981,24€ pel Taller de memòria, que té un cost de 1.950€ . També s'ha rebut suport econòmic per assumir part de les despeses derivades del funcionament del consultori. Dels 2.385€, 1.959,58€ han estat subvencionats.

L'Ajuntament de Serra de Daró presenta al·legacions al projecte de parc eòlic marí Mediterrani 1

L'Ajuntament de Serra de Daró, igual que altres consistoris del Baix i l'Alt Empordà, ha presentat al·legacions al projecte del parc eòlic marí Mediterrani 1 (PLEMCAT), destacant la seva incompatibilitat amb el model de transició energètica descentralitzada. El consistori critica la magnitud del projecte (1,05 GW i 70 aerogeneradors de 260 m), l'impacte paisatgístic i ambiental, i la desconexió amb les necessitats del territori. També denuncia l'afectació a espais protegits (un parc natural catalogat com a ZEC), així com zones de cultiu amb alt valor ecològic, paisatgístic i patrimonial. A la vegada alerta dels riscos que suposaria en algunes espècies d'aus vulnerables, el turisme i l'activitat agrària. El municipi reclama una reubicació del projecte, el seu redimensionament i l'estudi d'alternatives reals que no comprometin tant el territori. També subratlla que el projecte no encaixa amb els objectius ambientals europeus ni amb el model socioeconòmic local.

A banda de totes les al·legacions presentades, els ajuntaments que van presentar al·legacions van anunciar que treballaran conjuntament en una via penal per impugnar el projecte als jutjats si aquestes no són escoltades i que organitzaran mobilitzacions el mes de juny per mirar de frenar el PLEMCAT que promou l'eòlica marina, visibilitzant així el rebuig del territori.

Serra de Daró gaudeix del Servei de Banca Mòbil impulsat per la Generalitat

La Generalitat treballa per a acostar serveis bàsics als nuclis rurals més petits de Catalunya. En aquest sentit, ha instaurat la Banca Mòbil de Catalunya que garanteix

que, almenys, dos cops al mes, els clients de Caixabank i de Caixa d'Enginyers puguin disposar dels serveis financers de les seves entitats al poble. Una furgoneta del banc, amb caixer automàtic incorporat, el dia que correspon, estaciona a la zona del Pavelló, perquè els clients puguin realitzar algunes funcions que farien a la mateixa oficina.

S'instal·la un grup electrogen a la Sala Polivalent de Serra

S'instal·la un grup electrogen a la Sala Polivalent de Serra després que, algunes activitats, havien fet palesa la necessitat d'aquest suport. Per a la seva instal·lació s'ha aprofitat una subvenció concedida per la Diputació de Girona i, del pressupost de 6.133,20 €, s'ha comptat amb 5.804,65 €.

Renovació del servei de desratització

S'ha renovat els dos contractes de servei de desratització, que inclou, per una banda els equipaments i, per l'altre, les set arquetes i setze embornals del municipi. Al llarg dels anys s'ha anat acotant el servei i cada cop resulta més eficaç.

Canviem el campaner del rellotge de l'església

Degut a una pujada de tensió o una descàrrega elèctrica, el consistori ha hagut de canviar la part central de comandament de les campanes del rellotge, ja que la placa electrònica i les memòries s'havien espatllat. Aquesta nova central presenta un patró i programador amb sonoritat de les hores, les mitges i l'Àngelus sobre dues campanes a golpeteig i a volteig.

El rellotge torna a funcionar correctament.

Foto:
SyF

La revolta pagesa, un any després de les reivindicacions i talls a les carreteres

El mes de febrer, el Gremi de la Pagesia Catalana, l'antiga Revolta Catalana, va tornar a mobilitzar-se per denunciar la insuficient resposta institucional a les demandes expressades un any enrere, quan van col·lapsar el país amb talls de carreteres i autopistes. En Narcís Plaja i en Marc Pujol, pagesos de Serra que conformen aquest Gremi fundat oficialment el setembre, asseguren que els actes posaven de manifest la crisi d'un sector, agreujat encara més, per les restriccions imposades per la sequera.

>>

Un tractor entrant a Barcelona amb la pancarta 'revolució pagesa' durant les protestes de l'any passat.

Foto:

ACN-
Maria
Asmarat

En Marc Pujol, dels més actius del municipi en les reivindicacions, concretava que "l'any passat, fins que no vam anar a Barcelona, a les manifestacions de Pontós i vam fer talls a l'autopista, el Govern no ens va escoltar." Molt conscients que sovint els polítics funcionen així, el mes de febrer, preparaven una nova onada de mobilitzacions, que, finalment, no es va dur a terme, ja que la Generalitat va excusar-se en el canvi de govern. "Totes les peticions que havíem fet a ERC, havíem de replantejar-les ara als socialistes, i fixa't la seva línia al Parlament...", assenyala en Marc, desconfiat, després del rebuig expressat pel PSC i PP a la proposta presentada per Esquerra per evitar l'acord de lliure comerç entre la Unió Europea i Mercosur. Un acord que, òbviament, perjudica a les petites i mitjanes explotacions agràries i ramaderes del país. "Han votat en contra d'aquest punt i de bona part de la moció dels republicans" destaca, "ja veurem què podem esperar..."

El malestar del sector

En Narcís Plaja insisteix que "fa temps que els agricultors i ramaders ens sentim poc valorats, tant per l'administració com per la societat. La sensació és que, a l'alimentació, no se li dona la importància que té, i que és igual d'on vingui el que mengem, mentre sigui barat." En aquest sentit, destacava que, "quan un pagès plega, no passa res més enllà del nucli familiar, mentre que quan ho fa una empresa automobilística, com que hi ha 300 famílies afectades, esdevé una prioritat política."

Una de les accions de protesta que finalment es va dur a terme aquest any, amb el missatge: 'Tornem al carrer un any després. Capgirem el país, sembrem el futur' va ser la de fer llevar alguns municipis de Catalunya amb els rètols indicatius dels pobles cap per avall. "No empenyes a ningú, però arriba el missatge" comenta en Narcís. "Vam aconseguir fer visible que la situació continuava igual i que, si calia, reactivaríem les mobilitzacions."

Davant d'això, el Govern va aixecar les orelles i va promoure la trobada entre el conseller d'Agricultura, Ramaderia, Pesca i Alimentació, Òscar Ordeig, la secretària general del Departament, el director dels Serveis Territorials de Lleida, i els representants del Gremi de la Pagesia de totes les vegueries Gremi de la Pagesia. Després d'hores de negociacions a l'Oficina Comarcal de la Segarra a Cervera, el Govern va comprometre's a resoldre les demandes més importants presentades pels pagesos i ramaders catalans, així com ells, a desconvocar les concentracions previstes pel 10 de febrer a tot Catalunya.

Aturada de les concentracions

El Gremi de la Pagesia valora positivament la signatura d'aquest decàleg amb dinou mesures que vetllen pel benestar del sector i per la continuïtat de les explotacions. Per en Narcís, el naixement del Gremi ha estat cabdal perquè "és un vector més per defensar, dignificar i donar visibilitat a la feina de pagesos i ramaders." I, sobretot, perquè es treballa des d'un

« quan un pagès plega, no passa res, però l'empresa automobilística, esdevé una prioritat política »

vessant més reivindicatiu i menys acomodat que els sindicats. “Va sorgir de manera espontània i es va escampar pel país, perquè tothom se sentia igual. I, Unió de Pagesos, l'únic sindicat que va col·laborar una mica, va arribar un moment que no ens representava prou...” En Marc posa en relleu que, per al sector, “tot el tema de la burocràcia i normatives que s'imposen des d'Europa, posa molt difícil per competir amb el món.” I ja només els va faltar el tema de la sequera... En Narcís, admet que “amb la Revolta Pagesa, l'any passat, va semblar que havíem de menjar-nos el món, però vam tornar a pecar d'innocents... Es van aconseguir coses, sobretot en l'àmbit de la ramaderia, però va quedar massa coses pendents.” Segurament, per això, el moviment ha culminat en el Gremi de la Pagesia.

“Ara mateix tenim molt clar que, dels dinou punts del decàleg presentat al Govern, deu són irrenunciables” determina en Narcís. “I, per revisar el compliment de l'acord i que no passi com l'any passat, s'ha creat una comissió bilateral que va informant, mensualment de l'estat en què es troben aquests dinou punts.” A la darrera assemblea, que es va fer a la vegueria de Girona, van observar que, tot i que s'està avançant positivament en alguns aspectes, per exemple, en el control de la plaga de conills de bosc, en les ajudes per manca de floració i en el marge per a corregir les infraccions detectades, en altres qüestions, sembla que s'avança poc. I, fins i tot, en altres, gens. I, són tan importants com la desburocratització, l'impost dels hidrocarburs, el Mercosur, les indemnitzacions per danys produïts per fauna salvatge, les solucions de regadiu i accés a l'aigua, així com aclariments de pagaments, ajudes i subvencions. Tot i que entenen que hi ha decisions que depenen d'Espanya o d'Europa, reclamen que els polítics també siguin conscients que la terra i el pagès tenen calendaris molt diferents. “Ens hem de planificar, hi ha coses que hem de tenir clares quan sembrem i, si no es resol la qüestió de l'aigua, no sabem què hem de plantar aquest estiu.”

Turisme i depreciació del sector

A banda de la burocràcia, també lamenten la depreciació general del sector, que és el que provoca el cansament i la desaparició de la pagesia. “Aquí a Serra, cada cop som menys pagesos... De dedicació exclusiva som tres!” En Narcís és del parer que, a l'Empordanet, els pagesos que es jubilin, difícilment tindran continuïtat.

El turisme o visitant de segona residència no vol a prop les explotacions, sobretot, les de bestiar. Això ha provocat que s'hagi estés un model de concentració... “S'ha passat d'explotacions ramaderes de 200 ovelles a 1000! Però, mira, almenys, aquest model industrial permet que famílies de ramaders com la d'en Gerard Marsal, puguin continuar... El futur de la pagesia va en la mateixa línia...” preveu en Narcís. “A casa meu, a Casavells, teníem una explotació petita, però fent de pagès no podíem sobreviure... De manera que vaig estudiar dret. Vaig estar deu anys treballant a Girona, compaginant sempre amb la feina del camp, però quan el meu pare es va jubilar i vam haver de prendre la decisió de què fer amb el patrimoni, ho vam tenir clar... I no me'n penedixo. Vam agafar més terres i vaig dedicar-m'hi exclusivament.”

Malgrat que li agradaria que el seu fill, per tradició, continués, el futur el veu negre. Per ell, “els pagesos també hauríem de canviar una mica de mentalitat. Fer les coses amb un sentit més cooperatiu, com en d'altres zones d'Espanya... Hi ha llocs, que es fan creus que aquí tinguem tractors que valen tants diners, per treure'ls un cop l'any del garatge!”

Qui sap, potser la Revolta Pagesa és el primer pas cap a una nova mirada o manera de fer dins del sector. Els pagesos s'han unit per a defensar amb molta dignitat el sector agrari, sense ajuda de partits polítics ni de sindicats. És un bon començament...

Tractors de tot Catalunya empenent una marxa lenta cap a BCN el 7 de febrer de 2024.

Foto:
REVOLTA
PAGESA

L'Entrevista

ROSER FONT, LA DARRERA I RENOVADORA MESTRA DE L'ESCOLA DE SERRA DE DARÓ

La Roser Font (Torroella de Montgrí, 1958) és d'aquella generació d'inconformistes que, il·lusionats per l'esperit de canvi que s'entrellucava amb la transició democràtica, van liderar grans reformes. En el seu cas, en el món de l'ensenyament, on a banda d'exercir com a docent en diferents centres, un d'ells, l'Escola de Serra de Daró, va acabar com a Secretària General del Sindicat de la FETE-UGT de Catalunya, encapçalant el diàleg i les mobilitzacions contra la política educativa del conseller Maragall amb el desplegament de la LEC. Fa set anys, en jubilar-se de l'Institut, lluny de deixar d'implicar-se, va presentar-se amb UPM-PM a l'Ajuntament de Torroella, on exerceix de regidora i de quarta tinent d'alcalde. Abans havia estat també regidora a l'Ajuntament de Parlavà, on resideix, durant dues legislatures.

Per què et vas dedicar a l'Ensenyament?

En realitat volia dedicar-me al periodisme, però en aquell moment vivíem un biaix de gènere i el meu pare em va influir perquè no agafés aquest camí, considerava que era una feina molt dura... Em va recomanar que fes una carrera com la de mestra, més curta i amb més sortida. M'adono que hagués pogut plantar-me i dir que no. Però si no ho vaig fer, és perquè també sempre m'havia agradat la mainada. Amb quinze o setze anys ja vaig formar part d'un grup de joves que ens trobàvem a la Parròquia, quan hi havia Mossèn Isidre, i fèiem de monitors dels casals d'estiu i, durant l'any, de Torroella i de les colònies del grup Empordanet, que organitzava el mossèn de la Tallada, als Arcs de Santa Pau. Així que vaig començar la carrera il·lusionada.

Vius la mort del dictador com a estudiant de la UdG...

Ens va enganxar el primer any de magisteri. Durant aquell curs 1975-76, vam participar del moviment estudiantil universitari. Passàvem més estona a les assemblees i a les manifestacions que a classe. No érem revolucionaris, però sí que teníem moltes ganes de canviar les coses. I els professors que teníem a magisteri la majoria eren de la vella escola, s'aprenia poc de les tècniques noves de psicopedagogia... D'allò que se'n deia Renovació Pedagògica, que posaven el nen al centre de tot. On vaig aprendre de veritat va ser a les escoles de mestres que s'organitzaven a l'estiu, a Barcelona i Girona, que partien d'aquest pensament,

« Vaig eliminar els vells pupitres com un acte simbòlic.»

El primer va ser canviar l'aula de dalt a baix.

Foto
Arxiu
Escola
R.Font

que l'infant pogués expressar-se lliurement, pintant, escrivint, fent teatre...i que aprenguéssim de forma significativa. Hi havia tècniques com les Freinet, que basaven l'aprenentatge des de l'expressió i la creativitat. Això m'interessava molt i als estius, participava de l'Escola d'Expressió de Carme Aymerich, a l'Escola del Bosc de Barcelona, una escola de la República Catalana amb tot el seu esperit, on aprenia tècniques de ball, de teatre, d'expressió corporal que, més tard, vaig aplicar a Serra.

Què fas en acabar la carrera?

Al 78, amb una amiga ens n'anem a treballar a França. Fem d'educadores en una escola-internat per a fills d'immigrants espanyols que treballaven a París. Le *Chateau de la Valette* quedava a 100 kms al sud de París, a Montargis, depenia del Ministeri d'Educació espanyol i la dirigia Pere Canet, de Castelló d'Empúries. Vam estar-hi només un curs, per desavinences amb les maneres del director, però va ser tota una experiència... A part d'aprendre francès, vam anar a París moltes vegades, vam obrir-nos al món... Allà,

A l'actualitat, la Roser Font davant la porta del pati.

Foto:
SyF

com a educadores, com que fèiem les extraescolars, és on vaig començar a incorporar el teatre amb els nanos.

I, en tornar, ja fas de mestra?

A França vam començar a estudiar per les oposicions. I, en arribar a casa, vaig tenir sort i me les vaig poder treure.

>>

Al pati de l'escola jugant amb les rutlles.
Curs 83-84.

El carnaval a l'escola.
Curs 88-89.

Foto
Arxiu
Escola
R.Font.

Et va tocar plaça a Serra?

No, Serra, encara va tardar tres anys. Un cop tenies les oposicions, passaves per una mena de "llotja o mercat", una trobada de tots els candidats a una plaça provisional, en que s'anaven cantant les escoles. I, llavors, per ordre de mèrits i oposicions, et cridaven i, de les que quedaven, havies d'escollir quina volies. Quan va arribar el meu torn, només quedaven tres centres de la Cerdanya. Vaig escollir Puigcerdà, perquè els altres no tenia ni idea d'on quedaven. I després de tres anys a l'escola Alfons I, on vaig viure el meu primer aprenentatge com a docent, amb un equip de direcció i mestres que em van acompanyar molt, vaig aconseguir la definitiva a Serra, una escola unitària amb deu nens i nenes des d'infantil (P4) a vuitè d'EGB. A excepció d'algun curs pel mig, tenia tot el ventall. Afortunadament, de seguida, vam tenir molt *feeling* amb les famílies, perquè vaig fer una reunió explicant-los com pensava que havia de funcionar aquella Escola. El seu suport va ser màxim, i això que jo era jove, només tenia vint-i-quatre anys! A l'Escola Unitària de Serra m'hi vaig estar del 82 al 89. Set cursos.

Diuen que ho vas revolucionar tot...

Perquè vaig canviar l'aspecte de l'escola de dalt a baix. Vaig trobar la classe igual que a la postguerra! El Sant Crist, una pissarra de mala qualitat pintada a la paret, pupitres de dos places amb seients enganxats que no permetien mobilitat, la taula de mestra deteriorada amb una cadira de balca antiquíssima... Jo no volia fer classe en aquelles condicions. Vaig anar a Inspecció i, em va dir que no em podien donar mobles nous, però que tenien un magatzem a Girona amb material escolar en desús, que agafés el que necessités... Vam anar amb el pare d'un alumna, l'Enric Plaja, que tenia camió, i ens vam endur tot el que vam voler! Taules i cadires de diferents mides, la taula de mestra... I

vaig encarregar un armari i una pissarra nous, fets a mida. Amb els alumnes vam guardar els pupitres vells al magatzem de dalt, juntament amb el Sant Crist i vaig fer desaparèixer les fotos de José Antonio i Franco. Anys mes tard he sabut que em deien la mestra hippie

Éreu la generació del canvi?

Segurament, Franco havia mort, i estàvem molt endarrerits en tot, i nosaltres érem la generació que teníem la força i el coneixement per canviar-ho tot. Allò antic havia de marxar, per això, el primer que vaig fer, va ser eliminar els vells pupitres, era un acte simbòlic. I les taules noves no les vaig posar en fila, sinó en grups de tres o quatre... A la nova manera. Em devia a l'Escola Nova, Montessori, Pestalozzi, Rosa Sensat...

I vas posar-ho a la pràctica...

Vam preparar una obra de teatre, que vam representar al casal de Serra; vam fer una pel·lícula de Sant Jordi,

gravada a diferents espais del poble amb una càmera Super 8, en què en Josep Barris feia de Sant Jordi i la Montse Pou era la princesa. Vam fer parada de llibres a la plaça del poble per Sant Jordi. També cantàvem i tocàvem instruments... I, fins i tot vaig convidar una amiga, músic i cantant, l'Eva Trullàs, a venir un curs a ajudar-nos, perquè en sabia més que jo... En aquell temps, es podien fer aquestes coses. Hi havia llibertat per prendre iniciatives innovadores i molta menys burocràcia que actualment. També vam fer una revista amb les tècniques Freinet. La nostra formació, va saltar-se el franquisme i va tornar a la República, i tot el que feien els mestres republicans: sortir a experimentar amb la natura, fer revistes tal com apareix a la pel·lícula "El maestro que prometió el mar"... La filosofia era que el nen pogués sentir, pensar i expressar-se amb llibertat. A la revista treballàvem molt el text lliure, la poesia... I amb tot el material, fèiem una revista trimestral que enquadernàvem. I també els vaig muntar un racó de pintura, que llavors no existien, on hi tenien material, perquè poguessin pintar i crear objectes artístics. Feien anar molt els dacs i els guaix. Jo tenia molta mania, en aquell temps de fer-los entendre el cicle anual, el de les estacions i lligar-ho amb el cicle de la vida. A la primavera treballàvem les flors, i és clar, sortíem perquè coneguessin les de l'entorn. Que si pixallits, roselles, violetes...

Et preocupava que fossin pocs alumnes...

Quan vaig arribar a Serra, en veure que només eren deu nens, vaig pensar que calia fer alguna cosa i me'n vaig anar a veure el mestre del costat, el d'Ullastret, perquè era una escola unitària. De mestre hi havia en Jordi Roig, que no ens coneixíem, però li vaig plantejar que, que ja que estàvem a 3-4 kms l'una de l'altra, per què no treballàvem junts. Va estar d'acord i, va proposar, que li diguéssim també a la mestra de Peratallada, que acabava d'arribar de Barcelona. La vam anar a veure plegats. La Maribel Yago, molt entusiasta, també ho va veure bé, vam fer un bon trio!

Què va significar l'acord?

Vam començar a fer algunes coses junts. Una de les primeres, portar als més grans a fer excursions. Com ara anar a veure els dòlmens de Fitor amb els nostres cotxes, al migdia. I, sobretot, celebrar plegats algunes tradicions. Hi havia tot un moviment dins de les escoles de recuperar les festes tradicionals catalanes:

el Sant Jordi, el Carnaval, la Castanyada, el Nadal... I una de les primeres coses que vam fer amb Ullastret va ser el pessebre vivent. Els nens es van disfressar i van aprendre uns diàlegs, però els pares ni van venir. Era sense ànim de mostrar als altres, l'important, era que els alumnes tinguessin la vivència. Ens interessava que els infants es relacionessin, perquè entre ells, els de Serra ja es coneixien massa, calia una obertura... I, de mica en mica, va sorgir la necessitat d'incorporar més escoles... Es van unir Palau-Sator, Parlavà, Foixà i, durant un temps, Fonteta. Però aquesta no va durar gaire, perquè ja era massa gran.

Va ser la llavor de les Zones Escolars Rurals?

Va ser un inici... Vaig estar set anys a Serra i vaig tenir prou recorregut per fer aquesta mena d'experiment. No érem ZER, però totes aquestes escoles consideràvem que havíem de progressar com a mestres i vam demanar a l'Institut de Ciències de l'Educació (ICE) de la UdG que ens deixés fer un projecte. Ens trobàvem

↑
Celebació
del Dijous
Gras.
Curs 83-84.

Sortida al
Dolmen
de Fitor.
Curs 86-87

Foto
Arxiu
Escola
R.Font.

un cop per setmana, a Serra, i elaboràvem un projecte educatiu de com havia de ser l'escola rural. En aquest projecte es van involucrar també les mestres de Bellcaire. Estàvem assessorats per una pedagoga, ens van donar diners i, estàvem tant mobilitzades, que fins i tot, es va crear un centre de recursos pedagògics específic per a l'escola rural. A La Bisbal ja hi havia el del Baix Empordà, un lloc on els mestres podíem anar a buscar llibres, informació, material didàctic... Compartir els recursos pedagògics que creàvem. Però a nosaltres ens van concedir un Centre de Recursos específic. El van instal·lar a l'Escola de Palau-Sator i, hi van posar una mestra, la Pilar Vinyet, que cohesionava tots els projectes. Hi fèiem reunions i discutíem les estratègies pedagògiques, una pràctica que era molt comuna entre els mestres de la República, i organitzàvem les activitats conjuntes. Tot i així, més tard, sí que vaig participar de la creació de les ZER oficials, a l'escola d'Ullà.

A l'escola.
Curs 87-88.

Foto
Arxiu
Escola
R.Font.

Aquest moviment coincideix amb altres de l'escola catalana?

Sí, passava arreu del país. Des dels 75 als 85 van ser anys de revolució. Hi havia tots aquests Moviments de Renovació Pedagògica, i dins d'aquest moviment, va

sortir el de l'escola rural, que se'n va dir el Secretariat d'Escola Rural. Aquest grup de treball va començar a organitzar congressos i trobades per tot Catalunya, i allà es discutia, bàsicament, com s'havia de treballar a les escoles rurals, però sobretot com ens havíem d'organitzar per fer les Zones Escolars Rurals. Finalment, l'administració s'ho va fer seu i ho va oficialitzar amb un decret.

L'escola de Serra va tancar per falta d'infants?

Sí, va caure pel seu propi pes i, a la vegada, per mutu acord. Començava a pesar que fossin tan poquets... Algunes famílies comentaven de treure'ls i portar-los a escoles més grans. I jo, si no ho recordo malament, a la reunió de final de curs de l'any anterior al tancament, vaig proposar fer una transició d'un any. I, l'any següent, a Ensenyament, vaig dir que no se m'havien matriculat infants... En quedar-me sense plaça, em van destinar, provisionalment, aquí a Torroella, al Guillem, fins a un nou concurs de trasllat, que ja em van assignar Ullà, on vaig estar cinc anys. A Ullà eren dos unitats, la dels grans i la dels petits. Durant aquests anys em vaig treure la llicenciatura en Psicologia i, quan va venir la reforma de l'ESO, com que sempre m'havien agradat més els grans, vaig poder concursar per anar-hi. Vaig entrar a l'INS Montgrí per fer Llengua Castellana i m'hi vaig estar un curs, el 1998.

Un, només?

Estava afiliada des de sempre al sindicat de mestres de la UGT, i em va trucar la Pilar Vinyet que els anés a ajudar en les eleccions sindicals. Finalment, m'hi vaig quedar quinze anys! A la Federació de Treballadors de l'Ensenyament de la UGT a Girona, vaig formar part de l'executiva com a Secretària General territorial. Van ser anys on vam fer molta acció sindical i molta formació per mestres. Després de deu anys a Girona, va haver-hi una crisi forta a la Federació, en l'àmbit de Catalunya, i al congrés em van nomenar nova Secretària General de la Federació catalana. No significava tenir molt poder, més aviat molts problemes, però vaig estar a l'alta esfera de la UGT de Catalunya i vaig participar de totes les mogudes contra el conseller Ernest Maragall en el debat de la llei d'educació de Catalunya, la LEC. Altra vegada, vaig sortir moltes vegades al carrer a manifestar-me... El 2008 també vam haver de lluitar contra totes les retallades dels Serveis Públics i Educació... Veiem que s'estava desmuntant l'estat del

benestar i que la inversió en Educació era totalment insuficient.

Però tornes a l'Institut?

Al 2013, hi ha un altre remoguda dins del Sindicat i surt elegit un altre grup. Vaig perdre, sobretot perquè, dins del sindicat, jo representava l'escola pública, i UGT era molt forta amb l'escola privada, els interessava més defensar la concertada. Així que, feliç, me'n torno a ensenyament. No ho fan gaires sindicalistes... De fet m'oferien passar a UGT, amb l'Alvárez, però preferia tornar a l'INS Montgrí... Va ser una de les millors decisions de la meua vida. Vaig estar donant llengua castellana als alumnes d'ESO fins al 2018. Era gran, però no estava cremada. I, a pesar de les dificultats, van ser anys molt macos. Estava il·lusionada, tot havia canviat. Mai havia donat classe amb ordinador ni amb projector...

Els alumnes també havien canviat?

Havien perdut la innocència. Recordava el tracte amb els de vuitè d'EGB, i no tenien res a veure. Eren trapelles i te les feien, però sense malícia. Vaig veure canvis en aquest sentit i, també, en la diversitat. Tractar tota aquella diversitat a l'aula era de gran complexitat. I no havien baixat les ratios, vint-i-cinc per classe, abans resultaven més manejables... Però, tot i això, no canviaria aquells cinc anys d'institut pels que vaig passar al sindicat. Allò sí que era dur, sempre en el conflicte. L'Institut, per mi, va ser una alenada d'aire fresc, em va servir per reconnectar amb el meu ofici i amb els companys i companyes de professió.

I què en penses del debat educatiu actual? Que els companys estiguin tan cremats...

Al Sindicat, el meu lema era: desobediència pacífica. Quan una llei és injusta, s'ha de desobeir. Desobeir les instruccions. És una posició que, potser, a la nostra època, era més fàcil, no ho sé... Que tot s'hagi burocratitzat tant no ajuda gens. Tot ha de passar pel registre i, aquest fet, sembla que sigui més rellevant que el que passa a l'aula. L'alumne necessita tenir vivències amb el coneixement que siguin reals, no a través d'un ordinador... Però és extrapolable a tot. Avui un titular deia que les persones estem connectades entre nosaltres mitjançant les xarxes socials. És, des d'aquesta relació virtual amb el món, que deixem de

tenir relacions reals, de pell, de tu a tu. A l'escola passa igual, els alumnes s'amaguen rere les pantalles i els professors s'hi escuden.

I com es pot canviar?

Com a Finlàndia, traient les pantalles. O com a mínim reduint-ne l'ús. Però m'indigna molt que la gent es queixi i no es mogui. Als anys 90, els interins es queixaven, però quan, des del sindicat, convocaves una manifestació, la majoria dels que hi anàvem érem els grans, els que ja teníem plaça. Això em feia enfadar. Les coses no venen soles, sovint s'ha de lluitar. Has de donar el teu punt de vista en una reunió, però també en una manifestació i en una lluita. Al professorat actual, si els sembla que la cosa no funciona, que s'organitzin, que diguin al seu sindicat que ja en tenen prou i, si aquest no té prou força, que s'hi afiliïn... L'escola és el reflex del món. Hem creat una societat en què les solucions sembla que hagin de passar per la individualitat. Tots sentim la injustícia però no ens mobilitzem. Ho ha provocat el sistema capitalista. La competitivitat, el "Divide y venceràs". La solució passa per tornar a un sentit de comunitat real, cooperativa i solidària.

Amb les
nines.
Curs 83-84.

Foto
Arxiu
Escola
R.Font.

■ A PROPÒSIT D'INCOMPETÈNCIES BÀSIQUES

Un dels retrats més lúcids i descarnats que s'han fet darrerament sobre la realitat que es viu, ara com ara, als instituts públics catalans és el llibre publicat pel filòsof i professor Damià Bardera. Si el títol mateix, «Incompetències bàsiques», ja anuncia un terratrèmol pedagògic, el subtítol —«Crònica d'un desgavell educatiu»— resulta tant clarificador com devastador.

>>

Portada del llibre de l'escriptor, filòsof i professor Damià Bardera.

Amb un llenguatge planer i amb un estil agosarat a voltes, mordaç sempre, l'autor aixeca amb valentia l'estora sota la qual s'amaguen i es tapen des de fa anys les immundícies i les vergonyes d'un sistema educatiu que fa aigües per tots costats —pèssima versió d'aquella “societat líquida” que postulava Bauman—. Legislació, administració pública, pedagogs, professorat, alumnat, inspecció, famílies... cap dels elements que constitueixen la comunitat educativa en surt ben parat. El diagnòstic és de pronòstic reservat; les causes, múltiples i complexes; les possibles solucions, un enigma.

En teoria, l'ensenyament “per competències” està concebut com una superació del tradicional sistema que es basava en l'adquisició de coneixements i que avaluava, en cada curs, si l'alumne havia assolit el nivell exigít o no. Ara —i cal reconèixer que el plantejament és fabulós— no es tracta ja de fer que l'alumne adquireixi un determinat grau de coneixements,

sinó de proporcionar-li una sèrie de “competències bàsiques” que el preparin per a la vida i li serveixin per desenrotllar-se en aquest món actual, tan complex, dinàmic i canviant. Aquí s'hi arribarà treballant “per projectes”, una metodologia que cerca estimular l'alumne a aprendre per si mateix, en funció dels seus propis interessos, aptituds i capacitats, cosa que, també cal reconèixer-ho, deu ser una meravella si es disposa dels recursos, el personal

Les competències preparen l'alumne per la vida, i, en aquesta, les pantalles potser són massa presents.

Foto
FREEPIK

>>

«El “desgavell” barrierià no se circumscriu només a l'àmbit educatiu. Vivim temps de canvis estructurals, temps d'oportunitats»

i els espais adequats, però que sembla difícilment aplicable en uns centres amb aules massa plenes, amb un alumnat molt heterogeni i amb un professorat absolutament superat, estressat i desacreditat. Per dir-ho en paraules del mateix Bardera: “Resultat: la feina no surt de cap de les maneres i els alumnes acaben fent un projecte del projecte del projecte, i tot plegat es converteix en un espai de lleure i d'esbarjo perpetu, un pati-ludoteca continu en què, lluny d'aprendre res de substancial, els alumnes perden el temps miserablement...” (p. 60).

No cal que a tot això hi afegim les dades dels famosos informes PISA, ni les estadístiques d'ús del català, ni les sentències que obliguen a impartir un 25% de les classes en castellà en determinats centres, ni les dades que comparen el nombre d'aprovat en els centres públics i en els privats, ni les estadístiques –si és que existeixen– sobre agressions als docents o sobre les baixes laborals del professorat a causa de l'estrès i de l'ansietat que els produeixen les situacions, de vegades dramàtiques, que viuen cada dia a l'aula.

Davant d'aquest panorama s'imposa aquella famosa pregunta que ja es feien els juristes romans a l'hora d'intentar escatir les raons d'un determinat cas: *cui prodest?* (a qui beneficia?) A qui li convé aquest “desgavell educatiu” que Bardera denuncia i que tots patim? Qui en treu profit d'aquesta situació? La resposta em sembla òbvia: segurament són els cosins germans d'aquells a qui els convé que la sanitat pública estigui col·lapsada, que Rodalies sigui un caos, que els xorissos vagin a més i que, en general, l'administració pública (justícia, hisenda, sanitat, educació, energia, seguretat,...) sigui un desastre monumental. Tot plegat genera immenses fortunes privades. És evident que el “desgavell” barrierià no se circumscriu només a l'àmbit educatiu. I és que tal com expressava Roser Font a l'entrevista: “L'escola és el reflex del món. Hem creat una societat

<<

Il·lustració de Pilarín Bayés al calendari de la Generalitat sobre la resolució aprovada al Parlament reivindicant els Drets de la infància. Any 1983.

Foto
Arxiu Escola R.Font.

<<

Una aula sense pantalles genera molta més interacció

Foto
PIXABAY

en què les solucions sembla que hagin de passar per la individualitat. Tots sentim la injustícia però no ens mobilitzem.”

Vivim temps de canvis estructurals, que també vol dir temps d'oportunitats per a decidir com volem que sigui el nostre futur, si no és que resulta que som tan “bàsicament incompetents” que ens el deixarem robar per una colla de salvapàtries megalòmans i psicòpates.

Àlbum Fotogràfic

1 a 3 «14a TROBADA CLÀSSICS» | 1 d'abril |

Participació de 312 vehicles i la mateixa gentada de cada any.

4 a 10 «FESTA MAJOR DEL ROSER» | 3, 4 i 5 de maig |

La Festa Major del Roser va començar dissabte amb sopar i espectacle teatral "El Xoc". A l'endemà va continuar amb els tradicionals JOCS I SOPAR AMB FAMÍLIA, que va acompanyar l'exposició artística "Urban Sketch" amb pintures del municipi. Diumenge va continuar amb l'ofici solemne, l'audició de les sardanes amb la COBLA DE BANYOLES i el concert de l'ORQUESTRA COSTA BRAVA, com a tancament.

8

9

10

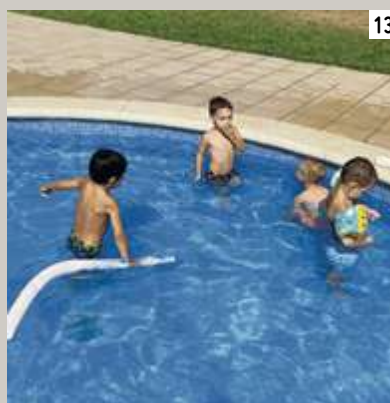
12

11

11 a 14
«CASAL D'ESTIU» |
juny-juliol |

El casal d'estiu va tornar amb noves activitats per a la mainada.

13

14

Àlbum Fotogràfic

15

15 «NITS A LA FRESCA» | SOUNDISCLE 24

A l'estiu, les vetllades a la fresca, com és el Soundiscle, venen molt de gust.

16 «CELEBRACIÓ DIADA DE CATALUNYA» |

El 10 de setembre se celebra la Diada amb concert i cremat.

16

17

18

17 a 20 «FESTA MAJOR SANT ISCLE» |

La festa Major de Sant Iscle va tenir lloc el mes de novembre. La cobla va acompanyar la celebració i, després de les sardanes, es va fer la tradicional arrossada popular.

19

20

21 i 22 « II MARXA PETJADES » |

VERMUT I MARATÓ TV3 24

El mes de novembre es va celebrar, juntament amb els municipis de Gualta i Fontanilles, diferents activitats per col·laborar amb la Marató de TV3.

23 « QUINA ERÒTICA » |

Enguany, per festes de Nadal, es va tornar a celebrar una nova edició de la Quina Eròtica, després d'un any d'aturada i l'èxit d'assistència va ser el mateix que en les darreres edicions.

24 i 25 « NIT DE REIS » |

Els infants de Serra van rebre els patges i Ses Majestats els Reis Mags d'Orient amb els seus fanalets ben il·luminats per poder-los fer entrega de les seves cartes.

26 « FESTA DE LA CANDELERA » |

El 31 de gener es va celebrar la Candelera amb una missa amb l'acompanyament de la Coral de Corçà.

EL LABERINT DE CAN PUJOL, un «escape rural» a Serra de Daró

En Marc Pujol és l'ideòleg d'una varietat d'Escape Room, "El Laberint de can Pujol" que, cada estiu, engresca als turistes que venen a la Costa Brava a viure una aventura amb la família o els amics enmig d'un camp de blat de moro de tres hectàrees i mitja. Cada any, la seva feina consisteix a dissenyar el nou laberint i plantejar un joc de pistes i enigmes que, a banda de divertir, convida els usuaris a comprendre més el món agrícola.

En Marc i la Blanca són els qui bàsicament s'encarreguen de tot.

Foto
LABERINT
CAN PUJOL

Quedo amb en Marc a l'indret on a l'estiu hi tenen el Laberint i, asseguts en unes bales de palla que fan de bancs, m'explica que, després de recol·lectar el blat de moro i tornar la terra al seu estat natural, es dedica a pensar ja en el laberint de l'any següent. Tot i que aquí ens pugui semblar una idea molt innovadora, entre els agricultors dels EUA és una pràctica comuna, "a part de la collita per al pinso, dediquen una part als laberints." No obstant això ell ha estat pioner, perquè observant que, a la Costa Brava, s'estaven posant de moda els "Escape Room", també hi ha incorporat el component dels enigmes i del joc de pistes.

Idear una gimcana requereix pràcticament un esforç tan gran com repensar cada any el disseny del Laberint, ja que ell vol que el joc, a part de divertir, sigui pedagògic. "Ens agrada pensar que la gent surt d'aquí aprenent alguna cosa del sector agrari-ramader." La raó és que la seva família fa tres generacions que s'hi dedica i és un món que coneixen bé, encara que cada cop és més difícil viure'n. "Després de muntar una casa rural, ara fa tres anys se'ns va acudir aquesta iniciativa a l'aire lliure, com una altra activitat complementària a l'agrícola i ramadera, i ha sortit bé."

A en Marc també li agrada pensar que, a més a més, amb el Laberint tenen l'oportunitat de conscienciar a la gent sobre la importància de la ruralitat o per a donar a conèixer la feina que implica mantenir la plana empordanesa tal com ells, els qui la gaudeixen, l'observen en el seu dia a dia. A banda d'això, òbviament li satisfà que s'ho passin bé. Afortunadament, no han patit mai cap ensurt. La majoria dels grups surten del Laberint al cap d'una hora d'entrar-hi. Ara, confessa que, de nit, sí que han hagut de treure algú espantat. "La gimcana nocturna té molt d'èxit, però no la fem gaires vegades, perquè ens cal personal i recursos addicionals per crear tota mena de suspens."

Sols, però acompanyats

Actualment, l'activitat està plantejada perquè puguin entrar-hi de trenta a quaranta persones simultàniament. La inscripció, com que es fa a través de la reserva per web, permet controlar-ho. "Volem que els grups vagin sols, però que, a la vegada, se sentin acompanyats." Actualment, l'horari és de cinc de la tarda a vuit del vespre i, recomanen que es participi en grups de, com a màxim, vuit o deu persones, perquè tothom es pugui entretenir. Els usuaris tenen l'opció d'escollir entre dues propostes: la gimcana familiar, pensada per a fer amb infants, on els enigmes contenen sopes de lletres, cartells amb diferències i frases fetes per completar... I uns enigmes que hauran de resoldre per obtenir el codi per sortir del Laberint, tancat amb un cadenat codificat. I la versió per a adolescents o adults, en la qual el joc es complica una mica més, ja que s'hi introdueixen elements matemàtics

« Ens agrada pensar que la gent aprèn alguna cosa del sector »

per a fer rumiar.

Coneixements del món rural

L'any passat la història girava al voltant d'un protagonista, l'avi Carles, el pare d'en Marc, que havia decidit jubilar-se i necessitava un ajudant que col·laborés amb el seu personal per a resoldre dubtes (enigmes) que els apareixien treballant com a enginyers agrònoms, regadors, tractoristes o agricultors. Aquest any, la història canviarà. En Marc no vol anticipar-nos res, "per generar més efecte sorpresa", però sí que es compromet que, qui vingui, a part de gaudir, s'emportarà coneixements nous i podrà rematar la divertida estona amb un refrigeri amenitzat pel Food Truck "Canela Fina". I, és que, allò que va començar "com un a més a més", ha superat les seves expectatives i ara ja fa uns anys que han externalitzat el servei de bar per poder oferir àpats, una cosa que demanaven els clients en sortir de l'aventura.

Mainada entrant al Laberint.

Foto
LABERINT
CAN
PUJOL

<<

El Food Truck Canela Fina serveix els àpats.

Foto
LABERINT
CAN
PUJOL

<<

L'espai que han adequat per a fer el toc després de l'aventura.

Foto
LABERINT
CAN
PUJOL

<<

Quan el menjar es converteix en una tireta emocional: la normalització de conductes pot conduir a un trastorn alimentari

La importància d'una dieta saludable inclou bons hàbits amb el menjar.

Foto
Pexels
PIXABAY

Conductes normalitzades i perilloses

“Avui m’he passat menjant, demà compenso amb més exercici.” “Si dino molt, no soparé.” “Menjo perquè estic nerviós.” Frases com aquestes són tan habituals que sovint han passat desapercebudes, però el que amaguen és quelcom preocupant: una relació poc saludable amb el menjar.

Aquestes conductes, aparentment inofensives, poden esdevenir la porta d’entrada a un trastorn de la conducta alimentària (TCA). I el més alarmant és que, les noves generacions, creixen normalitzant aquests patrons, integrant-los en la construcció de la seva autoestima i de la manera d’entendre el seu cos.

Els infants aprenen per imitació. Si viuen en un entorn on es compensa, es restringeix o es menja per emocions, acaben interioritzant aquests hàbits com a mecanismes vàlids per gestionar el seu pes i les seves emocions. Un procés que pot derivar en trastorns greus, ja que la recerca del control del cos sovint acaba sent una manera d’afrontar situacions emocionals complexes.

Un augment alarmant

Des de la pandèmia de la COVID-19, els casos de TCA han augmentat de manera preocupant. Segons dades de l’Associació Contra l’Anorèxia i la Bulímia (ACAB), els diagnòstics van créixer un 20% durant el primer any de pandèmia. I més que això, l’Organització Mundial de la Salut (OMS) alerta que els TCA han esdevingut

un dels problemes de salut mental més greus entre adolescents i joves.

En menors d’edat, les dades també impacten: a Espanya, les hospitalitzacions per TCA en adolescents van augmentar un 30% després de la pandèmia i l’edat d’inici s’ha reduït fins als dotze anys, en molts casos.

Però el problema no afecta només en els joves ni en un gènere específic. Els TCA en adults també han crescut. Segons dades de la Societat Espanyola d’Endocrinologia i Nutrició (SEEN), el 40% de les persones amb un trastorn alimentari tenen més de trenta anys, i molts casos han sorgit o empitjorat arran de la crisi sanitària i l’augment de l’ansietat i l’aïllament.

Cervell, emocions i menjar: una relació complexa

És fàcil pensar que menjar en excés o restringir-nos és només qüestió de força de voluntat, però no és així. El menjar i la forma com el consumim estan directament connectats amb la nostra gestió emocional i amb com està dissenyat el nostre cervell.

Quan vivim situacions d’estrès, d’ansietat o de tristesa, el cervell busca una manera ràpida d’alleujar aquest malestar. I aquí és on entra el menjar. Els aliments rics en sucres, greixos i sal activen la producció de dopamina, l’hormona del plaer. Aquest efecte ens fa sentir millor a curt termini, però crea un cicle en què cada cop que experimentem una emoció negativa, el nostre cervell ens demana menjar per compensar-la.

Una trentena de participants més a la 15a Trobada de vehicles clàssics de Serra de Daró

ASSOCIACIÓ
SERRAISCLENCA

La 15a Trobada de vehicles clàssics, celebrada el passat 21 d'abril, compta amb molt bona salut, ja que va incrementar la participació respecte a l'any passat amb una trentena de vehicles, sumant fins a 339 vehicles entre cotxes, motos i tractors. Als participants, se'ls va entregar unes tires que contenien el tiquet pel sorteig i per a l'esmorzar. Els organitzadors van coure fins a 570 botifarres i pinxos. L'acte es va tancar amb la tradicional ruta amb sortida i tornada al poble, iniciant-la per Fonolleres, passant per Matajudaica, Ullastret, Palau-Sator, Fontclara, Fontanilles i, tornant a Serra, per Gualta.

A les imatges, hi trobeu els premiats a millor cotxe, tractor i moto restaurats. L'acte, de trajectòria notable, és possible gràcies a la col·laboració de l'Ajuntament de Serra, de l'associació Serraisclenca i del Motor Club Girona.

Festival Sound Iscle 2024

ASSOCIACIÓ SERRAISCLENCA

Els oficis

ARXIU ESCOLA SERRA ROSER FONT

EL TURÓ EUROPEU i la seva desaparició a Catalunya

Nom vulgar: Turó europeu

Nom científic: *Mustela putorius*

Família: Mustelidae

Origen: És l'avantpassat salvatge de les fures domèstiques, que s'utilitzaven per capturar conills als seus caus. També s'anomena fura de bosc comuna, fura boscana, turó comú o fura salvatge.

Característiques:

Amb el cos allargat i potes curtes pot moure's dins de galeries i boscos o bosquines. Pesa entre 800 i 1.500 grams, els mascles són més grans que les femelles. La principal característica morfològica és l'antifaç fosc que se li dibuixa sobre els ulls i la taca blanca que l'envolta; també la punta de les orelles blanca. Pel que fa a la reproducció, els mascles, polígams, poden ser sexualment actius de febrer a agost, tot i que el més habitual és que ho siguin durant març i abril. Però les femelles només entren en zel un cop a l'any, coincidint amb els mesos de març-abril, tot i que poden tenir un segon zel si la fecundació no té lloc a la primavera. La seva dieta són sobretot amfibis, encara que, si hi ha conill, aquest constituirà la seva base principal d'alimentació, com també micromamífers.

Malgrat ser una espècie comuna de carnívor a Europa, es troba en perill d'extinció a Catalunya. De fet, podria ser el primer carnívor mustelid que desaparegui en els últims 20 anys. Si es descompta l'os bru i el linx, és el carnívor més amenaçat, presenta una situació tan preocupant com la llúdriga. L'espècie està protegida des de l'any 1992.

Hàbitat:

Es troba per tot Europa, malgrat no ser present a la península Balcànica. I, al contrari que martes, mosteles o teixons, no és a cap de les illes del Mediterrani. A la península Ibèrica es distribueix per tota la superfície, si bé escasseja als altiplans centrals i a la zona oriental. A casa nostra, habita únicament en alguns punts de la província de Girona: les planes de l'Alt i Baix Empordà i de la Cerdanya. És una espècie molt lligada al curs de l'aigua. Característica dels prats humits, canals i closes. A les comarques meridionals del Principat de Catalunya, es troba absolutament lligada als rius amb vegetació de ribera diversa, ben desenvolupada i poc alterada. Tolerà molt bé els paisatges tradicionals humanitzats.

Però és absent als estatges alpins i subalpins i, rara als montans. Es troba des de nivell de mar fins als 1.550 m (Girul, la Cerdanya).

Els factors d'amenaça de l'espècie:

Sens dubte, una de les causes principals és l'eliminació de petits rierols, de vegetació de ribera i de la transformació de l'agricultura tradicional en monocultius extensius, així com l'increment d'urbanitzacions i d'infraestructures en el seu hàbitat habitual. El tipus de paisatge que li és més adient (closes i prats humits inundables) ha anat degradant-se i eixugant-se en gran part de Catalunya. I, les riberes i llits dels rius han estat sistemàticament alterats i canalitzats, desapareixent una estructura equilibrada a la que ella és molt sensible. La contaminació de les aigües també pot ser una altra causa.

El declivi del conill, una espècie clau en la seva dieta, també podria haver propiciat la seva desaparició, ja que en aquests darrers 20 anys, hi ha hagut un descens d'aproximadament el 50%.

També s'estudia la possible hibridació amb la fura, o l'ús de pesticides i rodenticides, utilitzats contra espècies "plaga", o fins i tot, verins i mètodes no selectius de control de depredadors, com a causes. A part, és clar, dels atropellaments a la carretera.

Tot això és el que ha propiciat que, des del Departament de Medi Ambient i Sostenibilitat, s'hagi posat en marxa un projecte de recuperació de les poblacions empordaneses de turó europeu amb accions que treballen activament per promoure la seva recuperació.

CURIOSITATS «Segons Joan Coromines, el nom vindria del portuguès *touro*, per la fúria característica d'aquest animal que diuen que té la força d'un toro en agafar la seva presa i no deixar-la anar, per l'articulació entre la mandíbula inferior i el crani, que formen una mena de xarnera, que costa molt de separar.»

ESPATLLES DE CONILL AMB LLENEGUES

INGREDIENTS:

Ceba petita
5/6 espatlles conill per cap
Oli d'oliva
Sal
Pebre
Aigua
Vinagre
Llenegues (2 per espatlla)
All i julivert

PREPARACIÓ:

En una cassola amb oli d'oliva, hi afegim la ceba petita i, hi incorporem les espatlles. Ho salpebrem tot al gust. Un cop daurades, les ruixem amb un raig de vinagre i les cobrim amb aigua. Tirem les llenegues i, quan les espatlles estiguin cuites, afegim una picada d'all i julivert. Després de coure un parell de minuts, ho enretirem del foc.

Foto Casadellà-SyF

CREPS AL GUST

Foto Rita und mit PIXABAY

INGREDIENTS:

500 g de farina
100 g de sucre
100 g de mantega
8 ous
1 l de llet
1 pessic de sal
Pela de llimona
1 cullerada de vainilla

PREPARACIÓ:

Triturem tots els ingredients amb la batedora. A continuació, en una paella, molt millor si és per a fer-hi creps, hi desfem la mantega i, després, afegim un cullerot de la pasta per persona. Quan ens sembla que s'ha cuit, li donem la volta a la massa. Les podem servir amb xocolata, melmelada, Cointreau... I, en el cas que us agradin salades, amb salmó fumad o carpaccio de bacallà, queden esplèndides.

RECEPTARI PER A NOSTÀLGICS

Us animeu a fer alguna de les receptes?

Envieu una foto del resultat a:
syfcomunicacio@gmail.com

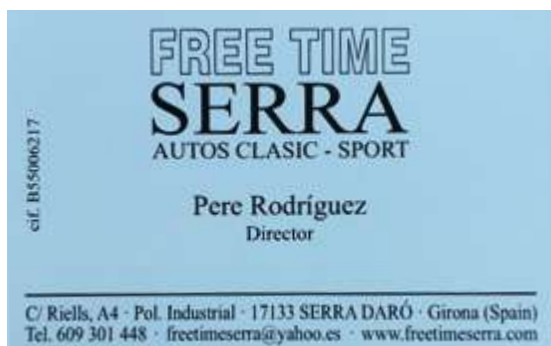
Receptes recollides pels infants de l'Escola de Serra als anys 80 en motiu de la Festa de la Tardor.

Foto Arxiu Escola R.Font.

Col·laboradors:

Tel. 972 760 337

Francesc Polinario

Tel. 972 758 763 - 651 915 200

TALLER ALBO

TOMAS ALBÓ I VALLS
 Tel. i Fax: 972 75 74 01
 Ctra. Torroella nº1 c.p. 17.133
 SERRA DE DARÒ (Girona).
 t.albo@wanadoo.es

 federòptics
 Elisabet

Passeig de Catalunya, 33
 17257 Torroella de Montgrí
 Tel. 972 75 73 18

d'occ catalonia

Tel. 972 75 83 37 - Fax 972 75 97 78
 C/ Riell de la Font, s/n - 17133 Serra de Darò (Girona)

doccatal@docccatalonia.com - www.docccatalonia.com

AGRIJARDÍ
 Tel. 609345211

**finEstres
Empordà sccl.**

Ctra. de Torroella, 12 - Tel. 972 75 81 21
 17133 SERRA DE DARÒ (Girona)
 info@finestremporda.cat

giroemp
 INSTAL·LACIONS

c/Riells 12, Nau A
 17133 Serra de Darò
 972 759 546

 FINSTRAL®

RPF
 Mecànica

Robert Puig Foix

Ctra. Torroella - Parlavà Km 3.9
 17133 - Serra de Darò (Girona)

Tel. 626 270 003
 mecanicarpf@gmail.com

LA BROQUETA

especialitzats en pinxos i broquetes

productes artesans · entrega a domicili · venda al major

C/ RIELL DE LA FONT S/N, NAU 1
 Tel. 972 75 59 03
 17133 SERRA DE DARÒ
 www.labroqueta.com

FESTA MAJOR *Serra de Daró*

2025

DIVENDRES 25 D'ABRIL

Bona Gent

QUIM MASFERRER

22:00 H

DIVENDRES 2 DE MAIG

20:00 h TEATRE POPULAR

PERFECTES DESCONEGUTS

21:30 h SOPAR POPULAR

MENU ADULT 20 €
MENU INFANTIL 16 €

Fideuà
Pollastre amb veduretes

ENTRADES : • AJUNTAMENT
• www.serraidlencs.cat

DISSABTE 3 DE MAIG

11:00 h BICICLETADA POPULAR

17:00 h JOCS INFANTILS

DIUMENGE 4 DE MAIG

11:00 h MISSA I OFICI SOLEMNE

12:00 h SARDANES

COBLA LA PRINCIPAL DE BANYOLES

12:30 h VERMUT

18:00 h CONCERT I BALL

ORQUESTRA CHATTA

ORGANITZA

COL-LABORA

Diputació de Girona